

Amnestia prezidenta T. G. Masaryka.

Rozhodnutím prezidenta T. G. Masaryka zo dňa 14. XII. 1935 bola udelená v trestnom súdnictve amnestia, nazvaná: »Prezidentova politická amnestia«.

Toto rozhodnutie prezidenta Masaryka nebolo dostatočne publikované*) a súde sú zafažované v mnohých prípadoch, ktoré amnestii vôbec nepodliehajú. Preto vzal som si za úkol spracovať toto rozhodnutie, vydané na základe § 103. ústavnej listiny. Amnestia obsahuje päť článkov.

Podľa článku I. sa nariaďuje:

1. aby trestné pokračovanie pre prestupky a prečiny podľa § 11. (urážky prezidenta) zák. na ochranu republiky čís. 50/1923, ktoré boli spáchané pred dňom 14. XII. 1935, nebolo zavedené a ak bolo už zavedené, aby bolo zastavené;

2. odpustenie trestov, ktoré boli pre prestupky a prečiny urážky prezidenta pred dňom 14. XII. 1935 právoplatne uložené;

3. ustanovení uvedených v 1. a v 2. odst. treba užiť aj na jakékoľvek iné činy, trestné podľa zákona na ochranu republiky, ktoré boli spáchané v súvislosti s poslednou voľbou prezidenta republiky. — Pokiaľ by však išlo o zločin, treba ustanovení obsažených v 1. a v 2. odst. užiť len pod podmienkou, že

a) vinník sa nevyhnul a sa nevyhýba trestnému stihaniu alebo výkonu trestu, a že

b) vinník nie je stíhaný alebo nebol odsúdený preto, že vstúpil do styku priameho, alebo nepriameho s cudzou mocou, alebo s cudzími činiteľmi vojenskými, alebo finančnými.

Podľa článku II. sa nariaďuje:

1. aby nebolo zavedené a ak bolo zavedené, aby bolo zastavené trestné pokračovanie pre tieto trestné činy:

a) pre prestupky zákonov o práve spolkovom a shromažďovacom podľa zák. č. 134/1867 a č. 135/1867 ríš. z.,

b) prestupky §§ 4. a 5. zák. proti útisku a na ochranu slobody v shromaždeniach podľa zák. č. 309/1921 Sb. z.),

c) prestupky a prečiny §§ 14 (rušenie obecného mieru), § 15 (výzva k neplneniu zák. povinností, alebo k trestným činom), § 16 (schvaľovanie trestných činov) a § 18 (šírenie nepravdivých zprávy) zák. na ochr. rep. č. 50/1923,

d) prečiny § 17. zák. na ochr. rep. (sdužovanie štátu nepriateľské), vynímajúc založenie, podporu, neoznámenie a zúčastnenie sa činnosti tajnej organizácie zahraničnej ako i pristúpenie do takej organizácie, alebo styk s ňou,

e) prestupky a prečiny § 20. zák. na ochr. rep. (hrubá neslušnosť voči prezidentovi, zákonodarného sboru atď.), vyjmúc 2. odstavec, t. j. potupenie, poškodenie, alebo odstránenie znakov, vlajky, alebo bariev republiky,

f) prestupky a prečiny zákonov tlačových, spáchané ďalším rozširovaním alebo uverejnením obsahu tlačiva, ktorého ďalšie rozširova-

*) Výtku pisateľa, že rozhodnutie o amnestii nebolo dostatočne publikované, neobstojí. Dňa 15. decembra 1935 vyšlo rozhodnutie v úradnom časopise (Úřední List č. 288/1936), ako i vo všetkých denných časopisoch. Súdy a štátne zastupiteľstvá boli zvláštnym výnosom ministerstva spravodlivosti už dňa 15. decembra o doslovnom znení rozhodnutia úradne vyzročené. Pozn. red.

nie bolo súdom zakázané, a ktorý bol preto zabavený (§ 24. zák. č. 6/1863 riš. zák., § 24/3, § 38 čl. XIV:1914,

g) nedodržanie zákazu kolportáže, rozširovanie dovozu a dopravy tlačív, vydaných dľa § 2, 4 a 10 zák. č. 126/1933 vo znení zák. čís. 140/1934, s výnimkou, keď časopis hrube uráža stud,

h) verejné vyvesovanie tlačiva bez povolenia bezpečnostného úradu (§ 23. zák. čís. 6/1863 riš. z.).

Podľa 2. článku odpúšťajú sa tresty na slobode, ktoré boli uložené pred dňom 14. XII. právoplatne, pre trestné činy v 1. odst. uvedené, pokiaľ nepresahujú 6 mesiacov. Z vyšších trestov sa odpúšťa polovica, najmenej však 6 mesiacov.

3. Odpúšťajú sa aj tresty na peniazoch, hlavné i vedľajšie, ktoré boli pre trestné činy uvedené v odst. 1. pred dňom 14. XII. 1935 právoplatne uložené a náhradné tresty na slobode, uložené pre prípad nedobytnosti sú odpustené vôbec.

Článok III.: Ustanovení článkov I. a II. treba použiť s rozdielmi tam uvedenými tiež na prestupky a prečiny, spáchané zanedbaním povinnej pečlivosti pri vydaní alebo pri rozširovaní tlačív, obsahom ktorých bol spáchaný niektorý z trestných činov uvedených v I. a v II. článku.

Článok IV. Jestli je vinník stíhaný alebo odsúdený pre niekoľko navzájom konkurujúcich trestných činov, na ktoré sa toto rozhodnutie vzťahuje, niet prekážok, aby bolo tohoto rozhodnutia užité. Nemožno však tohoto rozhodnutia užít u tých vinníkov, ktorí vedľa nejakého trestného činu, na ktorý sa amnestia vzťahuje, boli odsúdení aj pre iné trestné činy, na ktoré sa toto rozhodnutie nevzťahuje.

(Na príklad: nemožno tohoto rozhodnutia užít u takého vinníka, ktorý bol odsúdený vedľa prečinu schvaľovania trestných činov (§ 16) aj pre ťažké ublíženie na tele.

Jestli sa však trestné pokračovanie skončí právoplatným odsúdením len pre niektorý trestný čin, ktorý podlieha amnestii, alebo len pre niekoľko takých — navzájom sa sbiehajúcich — trestných činov, možno použiť amnestie aj vtedy, keď rozsudok nadobudol právoplatnosti až po 14. XII. 1935.

Článok V. Ustanovenia o amnestii vzťahujú sa aj na podmienené odsúdenie a to tak, že jestli je celý trest odpustený, je toto odpustenie spojené s účinkami § 1. zák. o podmienenom odsúdení.

2. odst. V. článku sa zaoberá s dodatnými trestmi a s úhrnným trestom dľa § 517. trp. a podľa § 265 trp. platného v zemiach historických.

Toto bolo posledné rozhodnutie prezidenta Masaryka, na základe ktorého štátne zastupiteľstvá navrhly tisíce a tisíce obvinených obžalovaných a odsúdených k amnestii.

Dr. Th. Nussbaum, sen. prez. ns. a Ján Soukup, radca ns.:

Rozhodnutia Najvyššieho súdu: trestné.

Ustanovenie § 57, odst. 2 trz. pozbylo platnosti. Za platnosti zákona č. 75/1919 je existencia práv uvedených v § 56 trz. závislá na existencii volebného práva do obcí. Strata tohoto práva môže byť vyslovená pri odsúdení pre zločin len na tri roky, pri odsúdení pre prečin len na jeden rok. (Zm IV 34/35 zo dňa 26. II. 1935).

Na základe opravného prostriedku pre zachovanie právnej jednotnosti, podaného generálnou prokuratúrou podľa § 441 trp., vyslovil najvyšší súd porušenie § 3, č. 3 zákona č. 75/1919, keď obžalovanému odsúdenému pre zločin k trestu väzenia, bola uložená strata politických práv na tri roky, z dôvodu:

Rozsudkom krajského súdu v Ch. zo dňa 14. decembra 1923 bol obžalovaný M. R. uznaný vinným zločinom ukryvačstva podľa § 370, zrejme